

Nya skärpta bestämmelser

- för att leva upp till vattendirektivets krav
- för att miljöanpassa vattenkraften

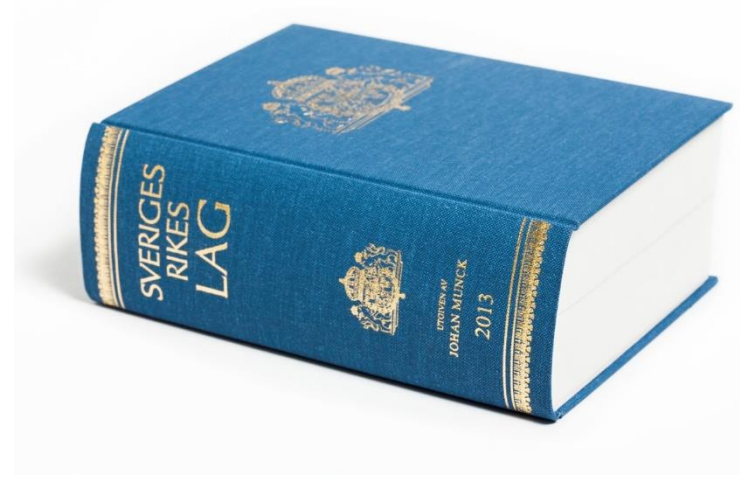
Lunchseminarium 28 september 2018

Vattenkraft och vattenmiljö (prop. 2017/18:243)

- genomföra Energiöverenskommelsen
- tydliggöra genomförandet av vattendirektivet
- genomföra ändringar med anledning av riksdagens tillkännagivande om förutsättningar för småskalig vattenkraft

Vilka lagar och förordningar?

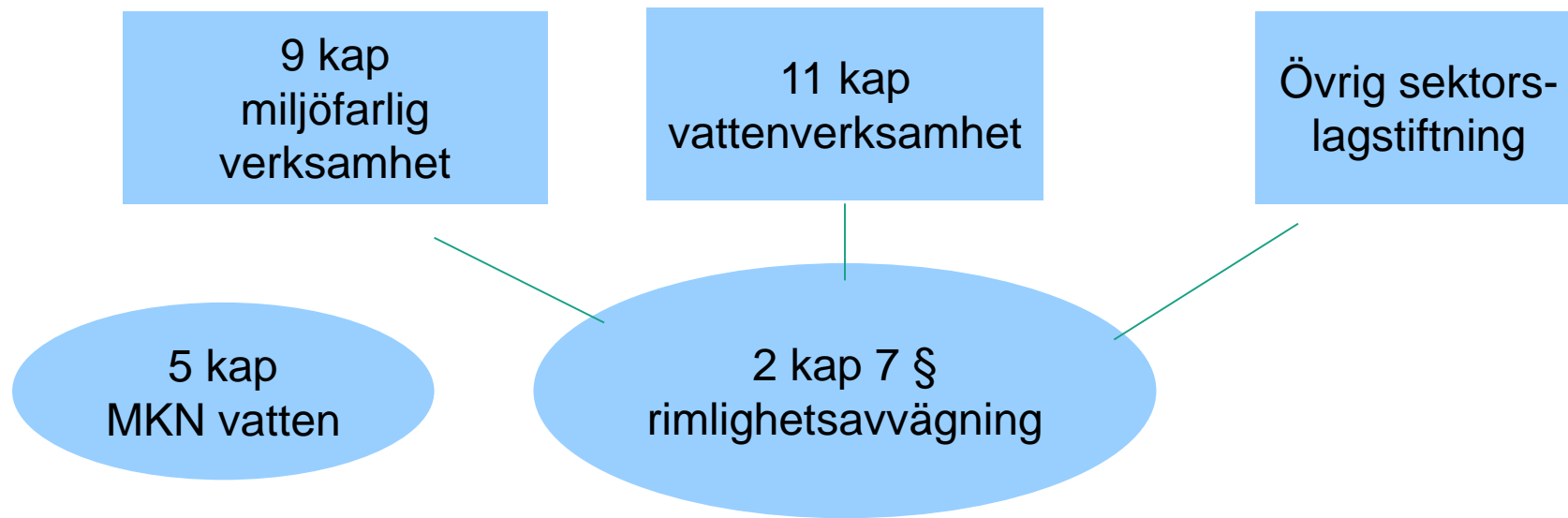
- Miljöbalken
  - *Införandelagen*
- Vattenverksamhetsförordningen
- Vattenförvaltningsförordningen
  - *HVMFS, vägledningar*
- Olika sektorslagar

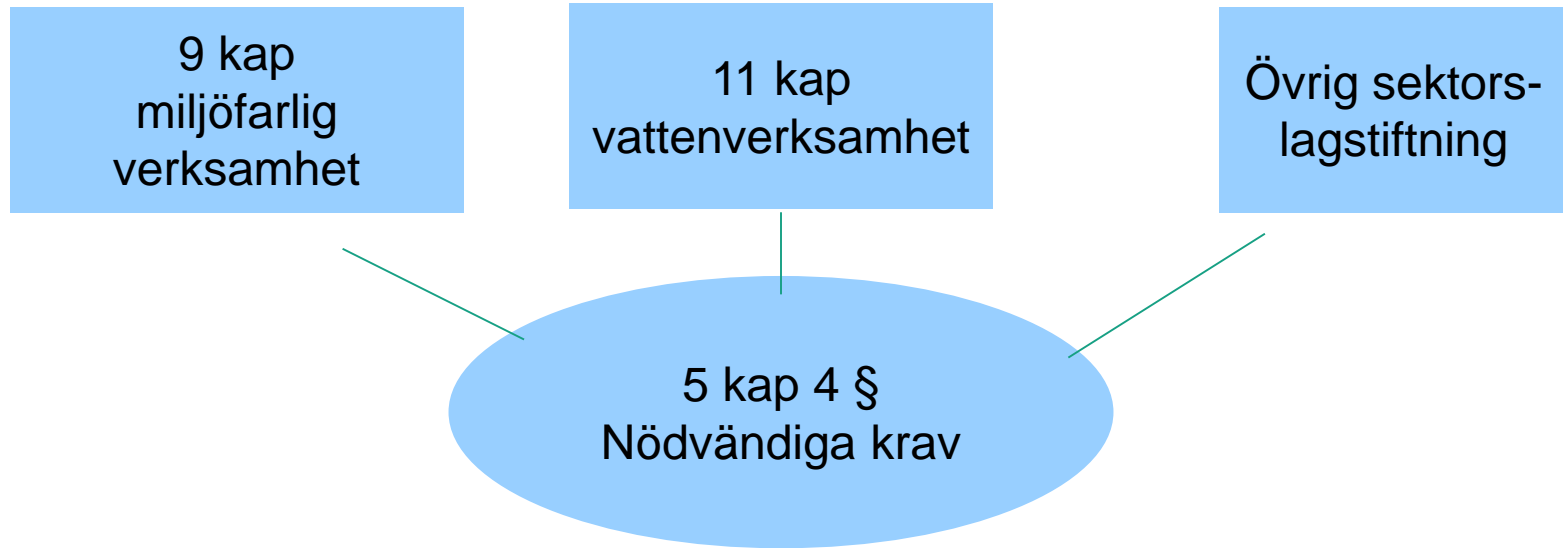
Viktigaste nyheterna!

- ”MKN vatten” blir bindande, ingen rimlighetsavvägning
- Klassningen blir viktigare, kan ifrågasättas och ändras
- VM yttra sig i prövningsärenden
- Prövningsmyndigheten meddela undantag för verksamhet
  - Regeringen kan ändra MKN
- Vattenkraft för elproduktion ska förses med ”moderna miljövillkor” enligt ordning fastställd i nationell plan

Befintlig lagstiftning

Ny lagstiftning

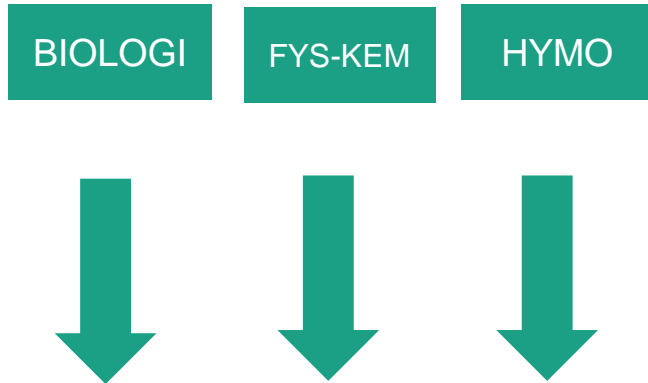
Ny bestämmelse i 5 kap 4 § miljöbalken

- Miljökvalitetsnormerna får **bindande** verkan
  - Specialregel för "MKN vatten", flyttas från 2 kap. 7 § miljöbalken

"En myndighet/kommun **får inte** tillåta en verksamhet/åtgärd som riskerar att *försämra* eller *äventyrar* möjligheten att nå MKN"

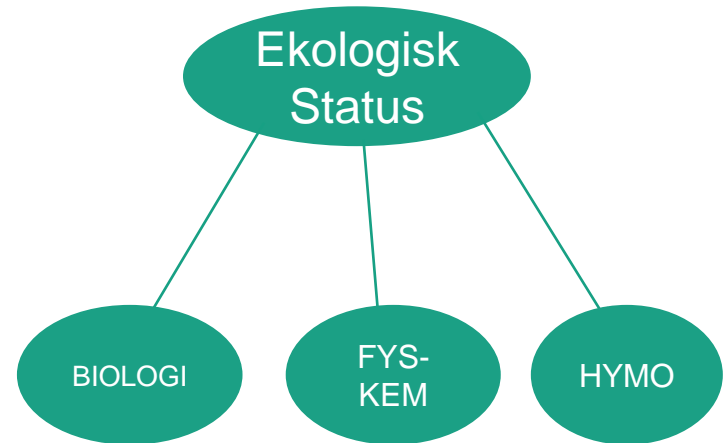
Icke Försämring

(kvalitetsfaktornivå)

Äventyra MKN

(samlad ekologisk status)

Icke försämring på kvalitetsfaktornivå

- Stämmer klassningen?
- HVMFS 2013:19 viktig
  - Om nytt mtrl från verksamhetsutövare eller annan part
  - Prövningsmyndighet skicka till VM för yttrande
  - *”VM ges utrymme att ändra klassning innan prövningen avslutas”*

Äventyras MKN?

- Inte lämna frågan åt slumpen, göra samlad bedömning
  - Vattenförekomstens status /är MKN korrekt - undantag?
  - Vad behöver göras för att nå MKN till angiven tid?
  - Finns andra planerade åtgärder så nya verksamheten kan tillåtas?
- Allvarligt hot?

Möjlighet att meddela undantag

- Undantag för ny/ändrad samhällsnyttig verksamhet (jmf 4:11 VFF)
  - Prövningsmyndigheter beslutar; domstol, regering, Lst, kommuner
  - VM yttra sig *före* beslut och genomföra *efteråt*
- Undantag i form av förlängd tidsfrist, mindre strängt krav
  - Fortfarande VM som beslutar, SKA besluta

Prövningsmyndigheternas förstärkta roll

- Framställa att klassningen behöver ändras
- Ifrågasätta miljökvalitetsnorm som är beslutad av VM och begära ändring av normen
  - Vid oenighet beslutar regeringen
- Meddela undantag för ny/ändrad verksamhet

Övriga ändringar

- Regeringen får meddela generella föreskrifter om försiktighetsmått för vattenverksamhet
- Ändringstillstånd
- Båtnadsregeln försvinner
- Lagligförklaring försvinner (för kraftverk med elprod.)
- Ersättningsregler ändras

Vattenkraft för elproduktion förses med moderna miljövillkor

Vattenverksamhet för produktion av vattenkraftsel (11 kap 6 §)

- Avsedd för produktion av el eller
- När verksamheten påbörjades, var avsedd för sådan produktion
- En och samma verksamhet om de bedrivs med anläggningar som direkt eller genom andra vattenanläggningar är *tekniskt sammankopplade* med varandra och har ett *miljö- och verksamhetsmässigt samband*.

Moderna miljövillkor (11 kap 27 §)

”Tillståndets villkor eller bestämmelser till skydd för människors hälsa och miljön har bestämts enligt denna balk genom en dom eller i ett beslut som inte är äldre än fyrtio år”

Fortsätta bedriva verksamheten, om

1. ansökt om tillstånd eller omprövning för moderna miljövillkor, eller
2. omfattas av nationella planen och inte är försenad med att ansöka om prövning

Nationell Plan (11 kap 28 §)

- Nationell helhetssyn
- Förse verksamheter med moderna miljövillkor på ett samordnat sätt
- Största möjliga nytta för vattenmiljön och för nationell effektiv tillgång till vattenkraftsel.
- Beslutas av regeringen

Vattenverksamhetsförordningen

- Nationell plan för moderna miljövillkor
  - planens innehåll, avvägningar, vilka omfattas
  - anmäla sig till Lst – Lst underrätta HaV
  - HaV upprätta plan i samråd m.fl. myndigheter
  - lämna förslag till regeringen
- Lst bevaka att VU ansöker om prövning
- HaV m.fl. kan ansöka om omprövning om VU inte gör det

Ställa de krav som behövs pga. MKN

- Vid omprövning enligt 24 kap. 10 § MB
  - besluta *de bestämmelser och villkor som behövs* med hänsyn till skyddet för människors hälsa och miljön
  - får besluta så stränga villkor att verksamheten **avsevärt försvåras**
  - Tillståndet ska återkallas om stränga villkor inte räcker eller om VU medger att tillståndet återkallas